

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
RYŠIŲ REGULIAVIMO TARNYBOS
TARYBA**

NUTARIMAS

DĖL GINČO TARP UAB „BITĖ LIETUVA“ IR TELIA LIETUVA, AB, NAGRINĖJIMO

2024 m. liepos 18 d. Nr. TN-520
Vilnius

Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos taryba (toliau – Taryba), susidedanti iš Tarybos pirmininko pavaduotojo, pavaduojančio Tarybos pirmininką Dariaus Kuliešiaus ir narių Kristinos Mikoliūnienės, Giedriaus Pūro ir Vyganto Vaitkaus, sekretoriaujant Nadeždai Maciejevskai, 2024 m. liepos 18 d. žodinės procedūros tvarka posėdyje išnagrinėjo ginčą tarp viešųjų elektroninių ryšių paslaugų teikėjų UAB „Bitė Lietuva“ (buveinės adresas: Žemaitės g. 15, 03118 Vilnius, kodas Juridinių asmenų registre 110688998) (toliau – ieškovė) ir Telia Lietuva, AB (buveinės adresas: Saltoniškių g. 7A, 08105 Vilnius, kodas Juridinių asmenų registre 121215434) (toliau – atsakovė).

Taryba nustatė:

(1) Taryba 2024 m. kovo 26 d. priėmė nagrinėti ieškovės 2024 m. kovo 19 d. prašymą „Dėl ginčo tarp UAB „Bitė Lietuva“ ir Telia Lietuva, AB dėl atsisakymo suteikti prieigą išnagrinėjimo“ (toliau – Prašymas).

(2) Ieškovė Prašyme nurodė, kad [informacija neskelbtina] (toliau – Klientas) 2023 m. lapkričio 15 d. išreiškus pageidavimą įsigyti ieškovės teikiamas mažmenines šviesolaidinio interneto paslaugas (toliau – interneto paslaugos) 277 su Klientu susijusiuose pardavimo taškuose, 2023 m. gruodžio – 2024 m. sausio mėn. ieškovė kreipėsi į atsakovę su paklausimu dėl didmeninės centrinės prieigos (toliau – DCP) suteikimo techninių galimybių (toliau – TG) (dėl mažmeninių FTTx paslaugų perjungimų į DCP TG nurodytam Klientui) tam, jog ieškovė galėtų teikti šias paslaugas Klientui. Tuo metu Klientui mažmenines interneto ir duomenų perdavimo paslaugas teikė atsakovė. Tačiau, pasak ieškovės, atsakovė atsisakė ieškovei suteikti DCP (perjungimą) didžiojoje dalyje Kliento pardavimo vietų, nurodydama esą: „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“.

(3) Pasak ieškovės, atsakovė, pati teikdama Klientui interneto paslaugas, ieškovei pateikus užklausą suteikti DCP analogiškų paslaugų teikimui, nepagrįstai ir neteisėtai atsisakė ją suteikti pateikdama išimtinai formalus pobūdžio paaiškinimą, kad DCP reikalingas resursas yra šiuo metu naudojamas dviejų paslaugų (interneto ir duomenų perdavimo) teikimui, todėl negali būti naudojamas tik vienos paslaugos, dėl kurios ieškovė pateikė užklausą, t. y. interneto paslaugų teikimui. Ieškovės teigimu, toks atsakovės veiksmas, t. y. atsisakymas suteikti DCP ieškovei analogiškų paslaugų, kurias Klientui jau teikia pati atsakovė, teikimui, yra technologiškai nepaaiškinamas bei akivaizdžiai melagingas. Pirma, Klientas planavo atsisakyti abiejų atsakovės paslaugų ir pradėti pirkti interneto paslaugas iš ieškovės – tokiam paslaugų teikėjo pakeitimui akivaizdžiai nebuvo jokių techninių kliūčių. Net jeigu Klientas būtų norėjęs gauti tiek interneto paslaugas iš ieškovės, tiek atskiras duomenų perdavimo paslaugas iš atsakovės, abi paslaugos galėtų būti teikiamos per FTTx prieigą. Antra, teikdama paslaugas, atsakovė akivaizdžiai taiko dvigubus standartus, t. y. neužtikrina DCP teikimo ieškovei tokiomis pačiomis sąlygomis, kokias taiko sau (t. y.

atsakovės padaliniais). Tokiais veiksmais atsakovė siekia užkirsti kelią sąžiningai konkurencijai Didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams rinkoje (toliau – Rinka).

(4) Prašyme teigiama, kad dėl šios priežasties atsakovė specialiai sukuria įvairaus pobūdžio formalius trukdžius tam, kad ieškovei nebūtų suteikiama DCP, o atsakovė galėtų išlaikyti savo klientus, siekiančius pereiti pas ieškovę. Ieškovės teigimu, dėl šio neteisėto atsakovės atsisakymo ieškovė netenka galimybės sudaryti sutartį su Klientu dėl interneto paslaugų teikimo, kurios potenciali vertė siekia kelis šimtus tūkstančių eurų. Be kita ko, pažymima, jog Prašyme aprašytas konkretus atvejis akivaizdžiai demonstruoja, jog klientai net neturi derybinės galios pasirinkti kitą (negu atsakovė) paslaugų teikėją, kadangi atsakovė kategoriškai ir be jokio teisėto pagrindo atsisako suteikti DCP kitiems operatoriams.

(5) Pasak ieškovės, nepagrįstai atsisakydama suteikti DCP, atsakovė pažeidė Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo (toliau – ERĮ) jai, kaip didelę įtaką Rinkoje turinčiam ūkio subjektui taikomus reikalavimus. Vadovaujantis ERĮ 17 straipsniu, RRT ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, nustato įpareigojimus, atsižvelgdama į tai, kurie iš jų tinkami konkrečiu atveju, ir nustatydama tokių įpareigojimų vykdymo pradžios momentą. Atitinkamai šie subjektai turi privalomai laikytis RRT jiems nustatytų įpareigojimų, jų nepažeisti. Šiuo konkrečiu atveju atsakovė pažeidė jai nustatytus įpareigojimą suteikti prieigą ir nediskriminavimo įpareigojimą (ERĮ 17 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktai).

(6) Ieškovė nurodo, kad atsisakymą suteikti DCP, grįsdama išimtinai formaliais ir faktinės situacijos neatitinkančiais argumentais („TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“) atsakovė pažeidžia Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklės¹ (toliau – Prieigos taisyklės), detalizuojančias prieigos prie infrastruktūros suteikimo tvarką. Vadovaujantis Prieigos taisyklių 6 punktu, teikėjas, RRT sprendimu pripažintas turinčiu didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, privalo pateikti RRT standartinį pasiūlymą suteikti prieigą, įskaitant tinklų sujungimą ir susijusias paslaugas (toliau – Standartinis pasiūlymas), atitinkantį Prieigos taisyklių reikalavimus, ir viešai jį paskelbti savo interneto svetainėje. Prieigos taisyklių 16 punkte nustatyta, jog „teikėjas privalo suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas Standartiniame pasiūlyme nustatytomis sąlygomis“, o teikėjas gali atsisakyti suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą (tokio pagrindo pati atsakovė niekada nėra nurodžiusi). Ieškovės vertinimu, jos pateikti atsakovės atsisakymo suteikti ieškovei DCP pavyzdžiai tokiu atveju, kai atsakovė sėkmingai pati jau teikia paslaugas tam pačiam Klientui, akivaizdžiai įrodo, jog atsakovės atsisakymas suteikti DCP yra visiškai nepagrįstas ir piktybinis įpareigojimo suteikti prieigą pažeidimas. Šiuo atveju akivaizdu, jog TG suteikti DCP yra, tačiau atsakovė, tiesiog siekdama apriboti ieškovės galimybes perimti esamą atsakovės klientą, tokios prieigos nesuteikia formaliai nurodydama, kad neva nėra TG tokią prieigą suteikti.

(7) Ieškovės teigimu, atsakovė savo veiksmais pažeidė ir pareigą tinkamai bei išsamiai motyvuoti tokį savo sprendimą, kadangi Prieigos taisyklės numato, jog jei teikėjas atsisako suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas, motyvuodama tokį savo atsisakymą TG nebuvimu, privalo pateikti gavėjui išsamų paaiškinimą dėl atsisakymo priežasčių ir nurodyti tikslų terminą, kuriam pasibaigus atsakovė galėtų prašymą patenkinti (Prieigos taisyklių 17 punktas). Įrodinėjimo našta, kad Standartiniame pasiūlyme nurodyta paslauga negali būti suteikta, tenka atsakovei (Prieigos taisyklių 16 punktas). Iš aukščiau nurodytų faktinių aplinkybių matyti, kad teikdama atsakymus ieškovei dėl TG vertinimo atsakovė nesilaiko pareigos išsamiai paaiškinti, kodėl konkrečiu atveju TG suteikti DCP nėra – apsiriboja tik konstatavimu bei šiuo konkrečiu atveju nurodo, jog „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“. Tai, kad TG teikti paslaugas egzistuoja tol, kol jų teikėjas yra

¹ Patvirtintos Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1V-960 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“.

atsakovė, ir nepaaiškinamai ir nedelsiant dingsta, kai tokias paslaugas nori teikti ieškovė (perimti egzistuojantį atsakovės klientą), leidžia daryti pagrįstą išvadą, kad atsakovė teikia ieškovei klaidingą ir akivaizdžiai melagingą informaciją apie TG nebuvimą. Kitaip tariant, objektyvių priežasčių (TG nebuvimo) atsisakyti suteikti prieigą konkrečiu atveju apskritai nėra.

(8) Ieškovė teigia, kad, nepagrįstai atsisakydama suteikti DCP, atsakovė taip pat pažeidžia RRT direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. 1V – 766 „Dėl ūkio subjekto Telia Lietuva, AB turinčio didelę įtaką Didmeninėje centrinės prieigos masinės rinkos produktams rinkoje“ (toliau – Įsakymas) jai nustatytą įpareigojimą suteikti prieigą. Pasak ieškovės, iš faktinių duomenų akivaizdu, kad atsakovė pažeidžia ne tik ieškovės bet, tikėtina, ir kitų ūkio subjektų teisėtus interesus ir ypačingai galutinių vartotojų teisę pasirinkti paslaugos teikėją, tokiu būdu piktnaudžiaudama savo dominuojančia padėtimi Rinkoje.

(9) Prašyme nurodoma, kad, nepagrįstai atsisakydama suteikti DCP ieškovei, atsakovė pažeidžia 2020 m. gegužės 14 d. tarp šalių sudarytą Didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos paslaugų teikimo sutartį Nr. 481 (toliau – Sutartis), pagal kurią atsakovė įsipareigojo suteikti ieškovei „didmenines plačiajuosčio ryšio prieigos paslaugas“ (DCP). Taigi, ieškovės teigimu, Prašyme nurodyti atsakovės veiksmai neabejotinai pažeidžia ne tik elektroninių ryšių santykius reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, atsakovei Įsakymu nustatytus įpareigojimus, bet ir ginčo šalių Sutarties pagrindu atsakovei kylančias pareigas. Tokiu būdu ribojama konkurencija rinkoje ir galutiniai interneto paslaugų vartotojai netenka pasirinkimo teisės ir galimybės įsigyti paslaugas mažesniais kainomis.

(10) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta Prašyme, ieškovė Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos (toliau – RRT) prašo:

1. Pripažinti, kad atsakovė, atsisakydama suteikti ieškovei DCP, pažeidė:

- a) Įsakymo nuostatas;
- b) ERĮ 17 ir 21 straipsnių nuostatas;
- c) Prieigos taisyklių nuostatas;
- d) Sutarties nuostatas.

2. Įpareigoti atsakovę nutraukti pažeidimą bei suteikti ieškovei DCP prie atsakovės valdomos infrastruktūros taškuose, nurodytuose Prašymo Priede Nr. 3.

3. Vadovaujantis ERĮ 34 straipsnio 3 ir 4 dalimis įpareigoti atsakovę atlyginti ieškovės patirtas išlaidas, susijusias su šio ginčo nagrinėjimu.

(11) Atsakovė 2023 m. balandžio 10 d. pateikė atsiliepimą (toliau – Atsiliepimas), kuriame nurodė, kad DCP teikia vadovaudamasi Įsakymu, Prieigos taisyklėmis bei Sutartimi. Atsakovė paaiškino, kad DCP paslauga yra atsakovės tinklu teikiama masinės rinkos paslauga pagal viešai skelbiamas DCP paslaugos teikimo sąlygas² (Standartinį pasiūlymą) ir su operatoriais sudarytas DCP paslaugos teikimo sutartis. Remiantis šiais, atsakovė suteikia tinklą skaitmeniniam duomenų srautui perduoti abiem kryptimis: parsisuntimui ir išsiuntimui. Tam, kad DCP paslaugos gavėjui atsakovė galėtų sudaryti galimybę perduoti duomenis atsakovės tinklu, yra reikalingi atitinkami laisvi (neužimti) tinklo resursai, kurie suteikiami operatoriui galutinio paslaugų gavėjo poreikiams tenkinti. Siekiant nustatyti, ar atsakovė turi tinkamus tinklo resursus DCP paslaugai suteikti, yra atliekamas TG tyrimas, kurio metu yra vertinama: i) ar iki galutinio kliento nutiestas prieigos tinklas ir juo nėra teikiamos paslaugos bei ii) ar yra užtekinai pagrindinio tinklo resursų, kad būtų galimas duomenų perdavimas ir užtikrinami nustatyti DCP paslaugų teikimo kokybiniai parametrai.

(12) Taigi, atsakovės teigimu, ji gali suteikti DCP paslaugą tik esant pakankamiems tinklo pajėgumams; tik tokiu atveju yra įmanomas sutarto duomenų srauto perdavimas ir DCP paslaugos suteikimas paslaugos gavėjui. Atsakovė pažymi, jog Standartinis pasiūlymas (2 priedas) numato, kad DCP paslaugos gavėjui suteikiama šviesolaidinė skaidula, skirta DCP paslaugų teikimui, t. y. atsakovė DCP paslaugos gavėjui savo tinkle rezervuoja resursą ir šviesolaidinę skaidulą suteikia šiam paslaugų

² <https://www.telia.lt/verslui/reguliuojamos-paslaugos/isankstiniai-pasiulymai/didmenine-placiajuoscio-ryσιο-prieiga>

gavėjui, kuria jis ir teikia visas paslaugas savo galutiniam klientui. DCP paslaugos gavėjas valdo prieigą ir jos kokybinius parametrus, suteikia IP adresus, nustato galutinę greitaveiką, maršrutizuoja IP paketus ir pan. Atsiliepime nurodoma, kad atsakovė interneto svetainėje kartu su Standartiniu pasiūlymu skelbia Didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos teikimo papildomą tvarką³ (toliau – DCP teikimo tvarka), kurioje detalizuotos teikiamų paslaugų perjungimo sąlygos iš vieno teikėjo kitam. Minėtoje tvarkoje numatyta, kad DCP perjungimas yra galimas: iš Telia Lietuva, AB teikiamos interneto prieigos paslaugos; iš kitam operatoriui teikiamos DCP paslaugos (24 punktas), o Telia Lietuva, AB, teikiamų aukštos kokybės ar kitų duomenų perdavimo sprendimų paslaugų į DCP paslaugą perjungimas nėra galimas. Norint, kad būtų suteikta DCP paslauga klientui, kuriam esama linija yra teikiamos kitos paslaugos (pvz., L2 ir pan.), visų pirma turi būti atjungtos teikiamos paslaugos, o tik po to pildomas užsakymas DCP paslaugos TG tyrimui (25 punktas); DCP paslaugų perjungimo iš vieno operatoriaus kitam atveju, kad būtų suteiktos DCP paslaugos naujam teikėjui, reikalinga atlaisvinti tinklo resursus. Operatorius, gavęs galutinio kliento prašymą nutraukti paslaugas, turi užpildyti DCP paslaugos atjungimą *Web Agentų* puslapyje. Tik esant teikiamų paslaugų atjungimo užsakymui galimas jų perjungimas naujam operatoriui. Galutinių klientų užsakymų valdymo, laiko susiderinimo ir kitus klausimus operatoriai sprendžia tarpusavyje (26 punktas). Papildomai atsakovė paaiškino, kad tol, kol operatoriaus pageidaujamu adresu atsakovės šviesolaidine linija (skaidula) yra teikiamos vieno operatoriaus (ar tai būtų atsakovė ar tretysis asmuo) paslaugos (pvz., mažmeniniam klientui ar operatoriui), šia linija objektyviai nėra TG teikti paslaugas kitam subjektui.

(13) Atsiliepime pažymėta, kad atsakovė teikia TG atsakymą remdamasi jai žinoma informacija ir atsižvelgdama į faktinę TG būseną tyrimo atlikimo metu, t. y. tol, kol atsakovė nėra gavusi atsakovės linija teikiamų paslaugų gavėjo konkretaus atitinkamų paslaugų (visų) atsisakymo prašymo ir objektyviai nežino galimo paslaugų atsisakymo faktinės datos ir apimties, atsakovė neturi pagrindo kitaip įvertinti linijos (skaidulos) TG statusą. Atsakovė teigia, kad jos atsakymas dėl TG neturi įtakos operatoriaus galimybei pateikti galutiniam paslaugų gavėjui komercinį pasiūlymą, paruoštą pagal atsakovės Standartinio pasiūlymo sąlygas, įskaitant kainas. Atitinkamus pasiūlymus galutiniam paslaugų gavėjui pateikti gali ir keli operatoriai; atsakovė suteiks DCP paslaugą (TG galimybes) tam operatoriui, kuris pirmas kreipsis į atsakovę tada, kai linija DCP paslaugai bus a (arba kai bus faktinis pagrindas, kad linija taps laisva nuo konkrečios datos (pvz., galutinio paslaugų gavėjo prašymas dėl paslaugų nutraukimo).

(14) Atsakovė pažymi, kad ieškovė prašo RRT pripažinti atsakovės veiksmus kaip pažeidžiančius atitinkamus reikalavimus argumentuodama tuo, jog atsakovė atsisakė suteikti DCP (perjungimą) didžiojoje dalyje Kliento pardavimo vietų, nurodydama esą: „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“. Pasak atsakovės, ieškovė, veikdama kaip profesionalus verslininkas, žinantis DCP paslaugų teikimo sąlygas, siekiantis suteikti Klientui pageidaujamas paslaugas, turėjo įvertinti faktinį galutinio paslaugų gavėjo poreikį paslaugoms ir atitinkamų paslaugų realizavimo galimybes. Atsakovė pažymėjo, kad ji 2018 m. kovo 7 d. su Klientu pasirašė duomenų perdavimo sprendimų paslaugų sutartį, pagal kurią atsakovė su Klientu jo verslo vietose sutarė dėl duomenų perdavimo ir interneto paslaugų suteikimo, kuriam realizuoti atsakovė įgyvendino kompleksinį sprendimą, apimantį daugiau tinklo dedamųjų dalių (panaudodama turimus tinklo resursus, atsakovė iki Kliento verslo vietų įrengė linijas, suteikė paslaugų teikimui reikalingą galinę įrangą, įdiegė atitinkamas paslaugas savo tinkle), kas rodo, kad Klientui yra teikiamas kompleksinis duomenų perdavimo sprendimas, iš esmės besiskiriantis nuo DCP paslaugos realizavimo. O DCP paslauga yra teikiama nuo tinklų sujungimo taško atsakovės tinklu iki optinio keitiklio, esančio galutinio paslaugų gavėjo

³<https://www.telia.lt/medias/dpp-prie-sutarties-teikimo-tvarka-v-6-2023-08-31-15-11-07.pdf?context=bWFzdGVyfGZja0ltYWdlL0RQUHwxNDE3ODJ8YXBwbGljYXRpb24vcGRmfGZja0ltYWdlL0RQUc9oMGMvaDEzLzEyMzg5ODYyNDA4MjlyLnBkZnwxM2ZjNm15M2Q3ZWwRmYwQ0Tc5M2ZkNGU5YmY5OWViYTFjYjNjODg1OTAzNDZlOTMzMzZhYzFhMDYyMDEwN2Q3>

gyvenamojoje patalpoje / verslo darbo vietoje arba operatoriui priklausančioje, elektroniniams ryšiams skirtoje skirstomojoje spintoje, kuri įrengta tinkamos paskirties infrastruktūros valdytojo bendro naudojimo patalpoje (aparatinėje). Atsižvelgdama į tai, atsakovė teigia, kad norint suteikti DCP paslaugą, visa atsakovės mažmeninėms paslaugoms teikti reikalinga įranga turi būti atjungta, nes į keitklį jungiama operatoriui priklausanti įranga.

(15) Atsiliepime nurodoma, kad atsakovė, panaudodama savo tinklų resursus, iki kliento nutiestomis šviesolaidinėmis skaidulomis (taip pat yra galimybės DCP paslaugomis naudotis ir varinėmis linijomis), kliento verslo vietose dedikuota šviesolaidine skaidula teikia visą spektrą (DPS, internetas, VoIP, WIFI) paslaugų. Atsakovė pabrėžia, kad visos paslaugos yra teikiamos per vieną šviesolaidinę skaidulą, ir pateikė pavyzdį, kad sprendimo analogija būtų gyventojams teikiamos ryšio paslaugos, kai per vieną į butą atvestą šviesolaidinę skaidulą operatorius teikia interneto, televizijos, telefonijos ir kitas paslaugas. Pasak atsakovės, tada, kai vyksta DCP paslaugų teikėjo keitimas (perjungimas iš vieno operatoriaus kitam, įskaitant atsakovę (DCP paslauga gali būti perjungiama ne tik iš atsakovės teikiamos sau paslaugos, bet ir iš kitam operatoriui teikiamos DCP prieigos), yra nustatyta, kad galutinis paslaugų gavėjas turi atsisakyti visų per konkrečią prieigą teikiamų paslaugų, o operatorius, kurio paslaugų ketina atsisakyti galutinis paslaugų gavėjas, turi užpildyti atsakovės savitarnos svetainėje teikiamos paslaugos atjungimą. Apie tokį paslaugų atsisakymo būtinumą atsakovė daugelį metų skelbia savitarnos svetainėje ir, atsakovės teigimu, ieškovei ši informacija yra žinoma, nes matoma pildant kiekvieną užsakymą (DCP teikimo tvarkos 26 punktas).

(16) Atsakovė atkreipia dėmesį, kad ieškovė nepateikė įrodymų, kad Klientas planavo atsisakyti atsakovės duomenų perdavimo paslaugų, o interneto paslaugas ketina perkelti kitam operatoriui (ieškovei) toliau naudodamasi atsakovės tinklu. Taip pat tokios informacijos, atsakovė teigia, nėra gavusi ir iš Kliento. Atsižvelgdama į tai, TG vertinimą atsakovė atliko remdamasi ta faktine informacija, kuri jai buvo žinoma. Atsakovė pažymėjo, kad ieškovė nesikreipė į atsakovės atstovus su klausimais dėl technologinių paslaugų perjungimo aspektų. Priešingai, ginčijamu atveju ieškovei pradėjus pildyti užsakymus Kliento adresais, atsakovės darbuotoja telefonu papildomai informavo ieškovės atstovus, kad perjungimas nebus galimas dėl aukščiau minėtų aplinkybių. Atsakovės vertinimu, pagal aukščiau pateiktą informaciją, ieškovė, veikdama kaip profesionalus verslininkas, žinojo arba turėjo žinoti DCP teikimo sąlygas (ir tai, kad ieškovės pageidaujamos gauti DCP paslaugos neatitinka nei Sutartyje numatytų DCP teikimo schemų, nei faktinės Kliento paslaugų teikimo situacijos), papildomai atsakovės iniciatyva buvo apie tai informuota, tačiau nesiėmė jokių veiksmų, o tęsė DCP paslaugos užsakymus 277 Kliento adresais, kurių TG rezultatai buvo akivaizdžiai nuspėjami. Toks ieškovės elgesys atsakovės vertintinas kaip nesąžiningas atsakovės atžvilgiu.

(17) Pasak atsakovės, ieškovė daro nepagrįstą išvadą, kad galutiniai paslaugų gavėjai neturi derybinės galios pasirinkti kitą paslaugų teikėją dėl neva atsakovės atsisakymo suteikti DCP kitiems operatoriams, kadangi esant laisvam tinklo resursui, DCP paslaugos gali būti teikiamos bet kuriam to pageidaujančiam operatoriui. Atitinkamai, galutiniam paslaugų gavėjui atsisakius atsakovės paslaugų, paslaugas suteikti gali bet kuris DCP paslaugų gavėjas (kelios dešimtys Lietuvoje veikiančių paslaugų teikėjų). Atsakovė nurodė, kad ieškovės nurodytas teiginys, jog atsakovė TG tyrimo rezultatas grindžiamas formaliais ir faktinės situacijos neatitinkančiais argumentais, nėra teisingas, nes ieškovės cituojamas atsakymas yra labai konkretus ir suteikiantis informaciją, kad per numatytą prieigą yra teikiama daugiau atsakovės paslaugų bei yra reikalingas jų atjungimas.

(18) Atsakovė pažymėjo, kad Prašymo Priede Nr. 3 pateiktame sąraše apie „Telia atsisakymus suteikti prieigą paslaugų [informacija neskelbtina] yra pateiktos ir kitos nei „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“ priežastys, tačiau ieškovė Prašyme nenurodo, kad kitos priežastys nėra aiškios, suprantamos ar kokių klausimų dėl jų kyla, todėl atsakovė vertina, kad kitos priežastys yra aiškios, suprantamos ir dėl jų klausimų nekyla. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, atsakovė nesutinka su ieškovės Prašyme pateiktais reikalavimais ir prašo RRT netenkinti ieškovės Prašymo.

(19) Ieškovė 2024 m. gegužės 3 d. papildomuose paaiškinimus nurodė, kad atsakovė piktnaudžiauja teises galimybes teikti DCP paslaugas įvardindama kaip „technines“. Pasak ieškovės, Prieigos taisyklių 16 punktą aiškiai apriboja, jog teikėjo atsisakymas suteikti prieigą, gali būti pateisintas tik objektyviomis techninėmis priežastimis, bet ne įvairiomis teisinėmis kliūtėmis, pvz., tuo, kad teikėjas yra sutartimi įsipareigojęs teikti mažmenines paslaugas klientui per tą pačią infrastruktūrą, prie kurios techninės prieigos prašoma. Ieškovė atkreipia dėmesį, kad atsakovė Atsiliepime iš esmės kalba apie TG nebuvimą teikti mažmeninėms paslaugoms, naudojantis suteikta DCP, bei nepagrindžia, kodėl nėra TG suteikti DCP prieigą, kuri jau egzistuoja, visiškai veikia ir kuria šiuo metu naudojasi pati atsakovė, kitam operatoriui.

(20) Ieškovės teigimu, atsakovės argumentai dėl neigiamų TG yra nesusiję su TG suteikti DCP taip, kaip TG suprantamos Prieigos taisyklių reikalavimų kontekste, ir yra naudojami išimtinai tam, kad atsakovė galėtų išlaikyti savo klientus, siekiančius pereiti pas ieškovę. Ieškovė nurodo, kad vadovaujantis tokia atsakovės logika, galima būtų iš viso neteikti paklausimų dėl TG teikti paslaugas tų klientų atžvilgiu, kurie paklausimo metu naudojasi atsakovės paslaugomis, nes, anot atsakovės, „tokių paklausimų rezultatai yra akivaizdžiai nuspėjami“. Pasak ieškovės, tai daro iš esmės neįmanomą konkurenciją dėl esamų atsakovės klientų tol, kol jie neatsakė atsakovės paslaugų, kas praktiškai yra neįmanoma (verslo klientai paslaugas turi gauti nenutrūkstamai). Ieškovė teigia, kad atsakovė „technines galimybes“ teikti DCP sieja su tuo, kad šiuo metu konkrečiam klientui jau teikia platų spektrą mažmeninių paslaugų, naudodamasi ta pačia skaidula. Tačiau tai, kad DCP atsakovė jau pati naudoja mažmeninėms paslaugoms teikti, niekaip nepagrindžia TG nebuvimo būtent didmeninės rinkos lygmenyje. Priešingai, anot ieškovės situacija, kai atsakovė sėkmingai teikia paslaugas Klientui, tik patvirtinta, kad TG egzistuoja.

(21) Ieškovė teigia, kad didmeninėje rinkoje TG suteikti DCP prieigą egzistuoja tada, kai iki galutinio kliento vietovės nutiestas prieigos tinklas (šviesolaidinė skaidula) ir prie jo savo vidinius tinklus gali prijungti kiti operatoriai (pvz., įrengtas GPON keitiklis). Sutarties 2 priede numatyta, kad DCP paslaugos gavėjui suteikiama šviesolaidinė skaidula, skirta DCP paslaugų teikimui. Taip pat Atsiliepime nurodoma, jog „Telia DPP paslaugos gavėjui savo tinkle rezervuoja resursą ir šviesolaidinę skaidulą suteikia šiam paslaugų gavėjui, kuria jis ir teikia visas paslaugas savo galutiniam klientui“. Būtent tai yra aplinkybės, kurios įrodo, kada yra TG suteikti DCP, kurių buvimą šiuo atveju akivaizdžiai įrodo ir tai, jog atsakovė sėkmingai pati jau naudoja šia skaidula, t. y. teikia paslaugas tam pačiam Klientui. Jokie kiti kriterijai ar aplinkybės, kaip antai teisiniai įsipareigojimai dėl mažmeninių paslaugų teikimo, ieškovės teigimu, nėra aktualios vertinant, ar yra TG suteikti DCP prieigą prie skaidulos ir susijusios įrangos.

(22) Ieškovė teigia, kad esant TG suteikti DCP prieigą, teisinių kliento įsipareigojimų klausimai gali būti išspręsti ir atsakovė netgi turi parengusi vidines procedūras šiam procesui. Tai patvirtina ir Atsiliepime pateiktas aprašymas, pagal kurį matyti, kad operatorius (ieškovė) kreipdamasis dėl DCP suteikimo tada, kai paslauga jau teikiama esamam klientui, turi pasirinkti „perjungimo“ opciją, nurodyti, nuo kurios datos klientas bus atjungiamas jo prašymu nuo atsakovės paslaugų. Taigi, anot ieškovės, pati atsakovė nevertina šių situacijų kaip TG nebuvimo.

(23) Ieškovės teigimu, atsakovė žinojo apie Kliento ketinimą paslaugų teikimą perkelti ieškovei, nes Klientas atliko paslaugų konkursą ir prašė pasiūlymų iš visų operatorių, įskaitant atsakovę. Suprantama, kad vykstant teikėjų apklausai Klientas negalėjo pateikti prašymo atsisakyti atsakovės paslaugų, nes, akivaizdu, Klientas nenorėjo likti be paslaugų teikimo, jei atsakovė nesuteiktų DCP kitam operatoriui. Būtent atsakovei nepagrįstai ir neteisėtai atsisakius suteikti DCP dėl TG nebuvimo, ieškovė neturėjo galimybės sudaryti paslaugų sutarties su Klientu. Jei vadovaudamasis atsakovės reikalavimais Klientas pirma turėtų atsisakyti atsakovės paslaugų ir tik tada kreiptis į ieškovę dėl alternatyvaus pasiūlymo, susidarytų situacija, kai Klientas tam tikram laikotarpiui apskritai liktų be paslaugų tol, kol atsakovė atsakytų ieškovei į prašymą dėl DCP suteikimo bei būtų įjungtos paslaugos. Tokia situacija akivaizdžiai pažeistų Kliento interesus ir ribotų jo realias galimybes pasirinkti operatorių.

(24) Atsakovė 2024 m. gegužės 27 d. papildomame atsiliepime pažymėjo, kad ieškovės pozicija, atsakovės vertinimu, yra formuluojama ignoruojant tai, jog ta pati tvarka yra taikoma tiek ieškovei, tiek ir visiems kitiems asmenims, kurie kreipiasi dėl TG tyrimo. Atsakovė teigia, kad lygiai toks pats TG vertinimas būtų pateiktas ir tuo atveju, jeigu pati atsakovė norėtų teikti paslaugas atitinkamu tinklo resursu, kuriuo jau naudotųsi kitas operatorius. Tokia situacija, kai TG tyrimas ne visais atvejais yra teigiamas, pasak atsakovės, natūraliai kyla iš tos aplinkybės, jog atsakovės tinklo resursai yra išnaudojami paslaugoms teikti (tiek atsakovės, tiek ir kitų trečiųjų asmenų). Atitinkamai pats DCP, kaip priegios prie naudojamo tinklo paslaugos, pobūdis lemia tai, jog atskirais atvejais laisvo tinklo resurso gali ir nebūti. Pasak atsakovės, nors teigiamą patvirtinimą gauna tik dalis užklausų, tačiau tokį rezultatą būtent ir nulemia tai, jog: (i) vertinimas yra atliekamas atsižvelgiant į konkrečią situaciją ir (ii) ne visada egzistuoja objektyvi galimybė patenkinti trečiųjų asmenų interesą. Būtent dėl šios priežasties ir yra atliekamas TG vertinimas, nes priešingu atveju, t. y. jeigu būtų „automatiškai“ preziumuojama, jog TG egzistuoja visais atvejais, kai egzistuoja linija (skaidula), kuria jau yra teikiamos paslaugos, TG tyrimo nereikėtų. Pakaktų tik formaliai užklausti, ar kas nors jau teikia paslaugas tuo tinklo resursu.

(25) Atsakovė pabrėžia, jog ieškovė nepagrįstai ignoruoja ir tai, kad atsakovės TG tyrimas vyksta atsietai nuo mažmeninių paslaugų pardavimo. Atsakovės teigimu, jos personalas TG tyrimą atlieka vadovaudamasis pateikta informacija ir neturi įgaliojimų kontaktuoti ir nekontaktuoja su galutiniais klientais, ir nežino jų planų. Tuo labiau, kad galutinis klientas, kuriam norima teikti mažmenines paslaugas, gali būti ne atsakovės, bet kito trečiojo asmens aptarnaujamas klientas. Pasak atsakovės, ieškovė traktuoja, jog kitų paslaugų teikimas yra ne techninė „priežastis“, bet teisinė kliūtis – „įsipareigojimas teikti mažmenines paslaugas klientui per tą pačią infrastruktūrą, prie kurios techninės priegios prašoma“. Atitinkamai, ieškovė laikosi pozicijos, jog atsakovė turėtų patvirtinti TG egzistavimą nepaisydama to, jog ta pačia tinklo infrastruktūra tam pačiam galutiniam klientui yra teikiamos ir kitos mažmeninės paslaugos, kurių atitinkamas klientas nėra atsisakęs. Atsakovė su tokia interpretacija nesutinka. Atsakovė pastebi, kad Priegios taisyklių 16 punkto nuostata atsisakymą suteikti priegią sieja su bet kokiais „objektyviais kriterijais“. Dėl šios priežasties, ieškovės bandymas diferencijuoti tarp „techninių“ ir „teisinių“ kliūčių nekeičia ginčo esmės, kadangi „teisinės“ kliūtys yra tokios pat objektyvios priežastys kaip ir techninės kliūtys. Kita vertus, atsakovė nesutinka su ieškovės vertinimu, jog kitų paslaugų teikimas tuo pačiu tinklo resursu, prie kurio yra prašoma priegios, nėra techninio pobūdžio kliūtis. Atsakovė laikosi pozicijos, jog TG egzistuoja tada, kai tinklo resurso techniniai parametrai sudaro prielaidas patenkinti pareiškėjo poreikį konkrečiai paslaugai. Toks vertinimas yra atliekamas atsižvelgiant į realų faktinį kontekstą. Jeigu konkretus tinklo resursas yra naudojamas tam tikroms vieno operatoriaus paslaugoms teikti ir nėra jokių TG tuo pat metu suteikti šį resursą kitam operatoriumi kitoms paslaugoms teikti, tokiu atveju TG nebuvimą nulemia būtent tai, jog nėra techninių sprendimų, kurie leistų keliems operatoriams tuo pat metu naudotis atitinkamu tinklo resursu teikiant paslaugas tam pačiam klientui.

(26) Taigi, atsakovės teigimu, „laisvo“ tinklo resurso nebuvimas yra techninė problema, nepaisant to, kad ją gali nulemti iš sutartinių teisinių santykių kylantis infrastruktūros „užimtumas“ kito operatoriaus paslaugomis. Atsakovė pastebi, kad paslaugų teikėjo pasirinkimas yra paties kliento diskrecija, todėl klientas ir turi spręsti, iš ko tas paslaugas pirkti, t. y. iš atsakovės negali būti reikalaujama atsisakyti teikti paslaugas klientui, vien tam, kad ieškovė galėtų tokį klientą perimti. Tuo labiau, kad konkrečia linija besinaudojantis paslaugų teikėjas gali būti ne tik atsakovė bet ir kitas operatorius, įskaitant pačią ieškovę, į kurio santykius su galutiniu klientu atsakovė teisėtai negali įsikišti. Dėl šios priežasties atsakovė užsakymo formoje nurodo, jog „perjungimo atveju galutinis paslaugų gavėjas pats kreipiasi dėl VISŲ paslaugų atsisakymo į operatorių iš kurio perka paslaugas [atsakovės pastaba: šioje vietoje būtent ir yra referuojama į paslaugų teikėją nepriklausomai nuo to, ar juo yra atsakovė, ar kitas operatorius] atitinkamai pagal sutartyje numatytus paslaugų atsisakymo terminus bei sąlygas <...>“. Tais atvejais, kai galutiniai klientai atsisako visų paslaugų ir linija tampa laisva, atsakymas dėl TG paprastai visada būna teigiamas. Atsakovės vertinimu, 2024 m. gegužės 3

d. papildomuose paaiškinimuose pateikdama abstrakčius samprotavimus ieškovė tiesiog neatsižvelgia į tai, kad patvirtinimas dėl TG egzistavimo turi būti konkretus, nes operatoriui, kuris kreipiasi dėl TG, yra svarbu žinoti ne tik tai, kad jis tikrai galės pasinaudoti DCP paslauga, bet ir tai, nuo kada jis galės tai padaryti. Tuo tarpu tol, kol atsakovė nėra gavusi konkrečia linija teikiamų paslaugų gavėjo visų šia linija teikiamų paslaugų (nepriklausomai nuo to, ar jas teikia atsakovė ar kitas operatorius) atsisakymo, atsakovė objektyviai negali žinoti galimo paslaugų atsisakymo datos ir konkrečios apimties. Todėl pats TG tyrimo procedūros pobūdis lemia tai, jog atsakovės atsakymas dėl TG tyrimo privalo būti pagrįstas faktiniais duomenimis apie konkrečios linijos užimtumą. Priešingai nei suponuoja ieškovė, vien abstraktaus žinojimo, kad egzistuoja konkreti linija, kuria gali būti teikiamos paslaugos konkrečiam klientui, TG buvimui patvirtinti nepakanka.

(27) Atsakovė nesutinka, kad ji nemotyvuoja savo atsakymų dėl TG nebuvimo, nes tiek TG užsakymo formoje, tiek ir atsakovės interneto svetainėje kartu su Standartiniu pasiūlymu skelbiamoje DCP teikimo tvarkoje labai aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma, jog DCP paslaugų perjungimo iš vieno operatoriaus kitam atveju turi būti atlaisvinti tinklo resursai, galutiniam klientui pateikiant prašymą nutraukti paslaugas. Apie tokį paslaugų atsisakymo būtinumą atsakovė daugelį metų skelbia savitarnos svetainėje ir ieškovei ši informacija yra žinoma, nes matoma pildant kiekvieną užsakymą.

(28) Atsakovės nuomone, pagal ieškovės dėstomą poziciją galima suprasti, jog atsakovė turėjo pati pasirinkti, kad galutinis klientas atsisakytų visų iš atsakovės gaunamų paslaugų ir „pereitų“ į ieškovės tinklą visa apimtimi. Ieškovė akcentuoja, kad atsakovė žinojo apie Kliento ketinimą perkelti paslaugų teikimą kitam operatoriui, tuo suponuodama, jog TG tyrimas turėjo būti atliekamas darant prielaidą, jog Klientas atsisako visų atsakovės paslaugų. Atsakovė su tokiu interpretavimu kategoriškai nesutinka, nes, pirma, atsakovės „didmeninė“ veikla (veiklos) yra atskira nuo „mažmeninės“ veiklos (veiklų). Dėl to asmenys, kurie priima sprendimą dėl DCP paslaugos suteikimo ar TG užklausų vertinimo, nedalyvauja mažmeninių paslaugų teikime, nebendruoja su galutiniais klientais ir pan. Atsakovė pažymi, jog toks „didmenos“ ir „mažmenos“ atskyrimas yra įgyvendintas siekiant užtikrinti tinkamą įvairių RRT nustatytų įpareigojimų, įskaitant nediskriminavimo įpareigojimą, vykdymą. Atsakovės supratimu, tai yra gera praktika, atitinkanti ERĮ įtvirtinto reguliavimo tikslus. Dėl šios priežasties, visi ieškovės pasvarstymai apie tai, jog tikrindama TG galimybių užklausas atsakovė turėjo kažkoku būdu įsivertinti Kliento ketinimus ir / ar savo iniciatyva imtis žingsnių vienašališkai nutraukti kitas Klientui teikiamas paslaugas, kurių ieškovė neketino perimti ir pan., yra nesuderinami su tuo, kaip yra teikiama DCP paslauga. Atsakovė teigia, kad asmenys, kurie atliko TG vertinimą, „vidinės“ informacijos apie klientų planus negauna. Antra, kaip jau ne kartą buvo akcentuota anksčiau, ta pati TG tyrimo tvarka yra taikoma nepriklausomai nuo to, ar TG užklausa yra gaunama dėl paslaugų teikimo atsakovės ar bet kurio kito operatoriaus klientui. Todėl ieškovės pozicijos nekorektiškumą galima pademonstruoti parodant, kaip papildomuose paaiškinimuose siūlomas „elgesio modelis“ veiktų tuo atveju, jeigu atitinkamas paslaugas nagrinėjama linija teiktų ne atsakovė, o kitas operatorius. Tokiu atveju, TG tikrinantys atsakovės darbuotojai neturėtų net teorinės galimybės žinoti, kokie yra galimi galutinio kliento ketinimai, kas taip pat parodo, jog iš atsakovės negali būti reikalaujama aiškintis, ar galutinis klientas atsisako visų ar tik dalies paslaugų. Trečia, kadangi papildomuose paaiškinimuose ieškovė teigia, jog atsakovei buvo žinomas Kliento ketinimas, pastebėtina ir tai, jog tuo metu, kai vyko TG tyrimas, atsakovė (už mažmeninių paslaugų teikimą atsakingas atsakovės personalas) nebuvo informuota apie konkretų ar galutinį Kliento sprendimą.

(29) Ieškovė pateikė 2024 m. birželio 27 d. paaiškinimus, kuriuose nurodė, kad palaiko savo argumentus, išdėstytus Prašyme ir 2024 m. gegužės 3 d. papildomuose paaiškinimuose, ir papildomai pažymėjo, kad, jos vertinimu, atsakovė privalo teikti DCP nepriklausomai nuo to, ar ši prieiga naudojama mažmeninėms paslaugoms. Pasak ieškovės, atsakovė įrodinėja, kad, nustatydamas DCP teikimo TG, ji vertina, ar ši prieiga yra faktiškai naudojama mažmeninėms paslaugoms teikti ar ne, ar prie DCP taško yra prijungti mažmeninėms paslaugoms naudojama įranga

ar ne, tačiau tuo pat metu atsakovė deklaruoja, jog „*Telia viduje techninių galimybių tyrimai vyksta atsietai nuo mažmeninių paslaugų pardavimo*“. Taigi, pasak ieškovės, pati atsakovė pripažįsta, kad tam, kad suteiktų DCP, ji turi nustatyti TG buvimą neatsižvelgdama į tai, ar prie DCP taško yra prijungtos mažmeninės paslaugos, ar DCP taškas faktiškai naudojamas mažmeninėms paslaugoms teikti ar ne. Ieškovės teigimu, atsakovės pozicija dėl DCP suteikimo didmenos lygmenyje grindžiama iš esmės vien tik argumentais, susijusiais su mažmeninėmis paslaugomis, vadinasi, jokių kitų objektyvių priežasčių neteikti DCP atsakovė neturi.

(30) Ieškovės nuomone, sisteminis ir loginis Prieigos taisyklių aiškinimas leidžia suprasti, jog TG (ne)buvimas tyrimas turi būti atliekamas tik didmeninės rinkos DCP lygmeniu, juo labiau jei, kaip atsakovė teigia, didmenos ir mažmenos paslaugų padaliniai yra atskiri. Be to, DCP paslauga pagal apibrėžimą ir pagal savo technines savybes visada yra skirta daugiau nei vienam galutiniam mažmeninių paslaugų gavėjui (klientui). Taigi, esamoje situacijoje atsakovė teigdama, kad visą DCP tašką užima vienas klientas, akivaizdžiai iškreipia DCP esmę. Didmeninę prieigą galėtų panaudoti ieškovas kitam klientui pasirūpinęs papildomos mažmeninių paslaugų teikimui reikalingos įrangos įdiegimu, tačiau tai niekaip nesusiję su technine galimybe teikti didmeninės prieigos paslaugą. Pasak ieškovės, šiuo metu egzistuoja situacija, kai atsakovė, atlikdama TG tyrimą, vertina, koks teikėjas, kokias mažmenines paslaugas ir kokia apimtimi teikia konkrečia DCP jungtimi konkrečiam klientui. Nors Prieigos taisyklės suponuoja tai, kad turėtų pakakti DCP lygmeniu nustatyti, kad šiuo metu paslaugos yra teikiamos kito teikėjo, ir nurodyti, jog TG bus tuo atveju, jei bus pašalintos „*sutartinės*“ kliūtys, t. y. nutraukus teikiamas paslaugas.

(31) Ieškovės vertinimu, laikantis atsakovės pozicijos, kad „*Telia mažmeninėms paslaugoms teikti reikalingos įrangos atjungimas yra techninio pobūdžio aplinkybė, suponuojanti, jog tuo pačiu metu dviejų operatorių paslaugų teikimas konkrečia linija yra nesuderinamas*“, mažmeninių paslaugų perjungimas dėl TG nebuvimo tampa neįmanomas visais atvejais, kai mažmeninės paslaugos jau yra teikiamos atsakovės ar kito paslaugų teikėjo. T. y. tokiu atveju tiek TG tyrimas, tiek Prieigos taisyklės ir jose esantis reguliavimas tampa nebereikalingas, nes, remiantis atsakovės aiškinimu, jokių galimybių pakeisti mažmeninės paslaugos teikėją konkretus klientas nebeturės. Toks aiškinimas yra akivaizdus piktnaudžiavimas mažmeninių paslaugų rinkoje ir visiškai nesuderinamas su didmeninės prieigos paslaugos esme.

(32) Ieškovė nurodo, kad galutiniai klientai neturi jokios faktinės diskrecijos pasirinkti, nes nėra kitų realių teikėjų, iš kurių būtų galima rinktis, kadangi, atsakovei jau teikiant paslaugas konkrečiam klientui konkrečia DCP jungtimi, kiti teikėjai negali gauti DCP dėl tariamo TG nebuvimo. Tad atsakovės paaiškinimuose nurodytas aiškinimas tik dar labiau patvirtina jos piktnaudžiavimą nesuteikiant DCP, kadangi vadovaudamasis atsakovės pozicija klientas pirma turėtų atsisakyti atsakovės paslaugų ir tik tada kreiptis į kitus paslaugų teikėjus dėl alternatyvaus pasiūlymo, todėl susidarytų situacija, kai klientas tam tikram laikotarpiui apskritai liktų be paslaugų tol, kol atsakovė atsakytų į prašymą dėl DCP suteikimo, atliktų TG tyrimą bei paslaugos būtų įjungtos. Net ir tokiais atvejais, kai klientas būtų pasiryžęs laikinai negauti paslaugų ir atsisakyti atsakovės paslaugų, nėra absoliučiai jokių garantijų, kad bent vienas kitas teikėjas faktiškai galės suteikti norimas paslaugas. Kitas teikėjas paprasčiausiai gali negauti DCP dėl tariamo TG nebuvimo net ir tada, kai klientas nutraukė sutartį su atsakove. Be to, tais atvejais, kai akivaizdžiai egzistuoja TG suteikti DCP (pavyzdžiui, Kliento atveju, kai atsakovė pati faktiškai teikia paslaugas ir naudojami DCP), bet DCP negali būti suteikta dėl kitų techninių priežasčių, pvz., sutartinių santykių pagrindu kitam teikėjui jau teikiant paslaugas, atsakovė pagal Prieigos taisyklių 17 punktą turi nurodyti, kad TG egzistuoja ir nurodyti kokios sąlygos, veiksmai turi būti įgyvendinti, norint pradėti teikti paslaugas.

(33) 2024 m. liepos 9 d. Tarybos posėdyje ieškovės atstovai S. Drazdauskas ir I. Rimavičienė palaikė ieškovės procesiniuose dokumentuose išdėstytą poziciją ir prašė tenkinti visus Prašyme nurodytus reikalavimus. Atsakovės atstovai M. Juonys, V. Guobienė, A. Strolia ir D. Kasperavičienė nesutiko su ieškovės Prašymu ir palaikė atsakovės procesiniuose dokumentuose išdėstytus argumentus.

(34) RRT, išnagrinėjusi Prašymo Priedą Nr. 3 nustatė, kad iš visų jame pateiktų atvejų (paklausimų dėl TG tyrimo) ne visais atvejais atsakovės atsakymas dėl TG buvo neigiamas ir ne visais atvejais atsakovės atsakymas dėl TG buvo nurodant, kad „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“. Nustatyta, kad Prašymo Priede Nr. 3, be atsakovės atsakymų „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“, taip pat yra įtraukti ieškovės paklausimai, į kuriuos nėra pateiktas joks atsakovės atsakymas (eilutės tuščios), taip pat nurodyti įvairūs kiti atsakovės atsakymai į ieškovės TG paklausimus: „DPP paslauga neteikiama Šiaulių m. ir Visagino m.“⁴, „TG nėra, nes interneto paslauga teikiama per mobilią prieigą“, „Nėra TG, nes teikiama paslauga – Plačiajuostis internetas (per varį)“, „Techniškai įvykdomas“, „TG nėra, nes prieiga užimta kita/veikiančia paslauga“, „TG nėra, nes reikalingi statybos darbai“, „nurodytas netikslus adresas“.

Taryba konstatuoja:

(35) Vadovaudamasi ERĮ 34 straipsnio 1 dalimi, RRT privaloma ne teismo tvarka nagrinėja ginčus tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (arba) elektroninių ryšių paslaugas, taip pat tarp ūkio subjektų, teikiančių elektroninių ryšių tinklus ir (arba) elektroninių ryšių paslaugas, ir susijusių priemonių teikėjų dėl šio įstatymo reglamentuotų visuomeninių santykių.

(36) Įvertinusi ieškovės ir atsakovės RRT pateiktą ginčo medžiagą bei 2024 m. liepos 9 d. posėdyje išsakytus argumentus, taip pat atsižvelgdama į tai, kokia informacija nustatyta iš Prašymo Priedo Nr. 3 (žr. šio nutarimo 34 pastraipą), Taryba daro išvadą, jog ginčas tarp šalių yra kilęs dėl atsakovės veiksmų, t. y. dėl mažmeninėms interneto paslaugoms teikti reikalingos DCP (mažmeninių interneto paslaugų perjungimų į DCP TG nurodytam Klientui) nesuteikimo Klientui ieškovės nurodytuose su Klientu susijusiuose pardavimo taškuose, Prašymo Priede Nr. 3 nurodžius atsakymą „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“.

Teisinis reglamentavimas

(37) Pagal ERĮ 8 straipsnio 1 dalį, RRT tikslas – veiksmingos konkurencijos elektroninių ryšių srityje, efektyvaus elektroninių ryšių išteklių naudojimo ir vartotojų teisių apsaugos užtikrinimas. ERĮ 14 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad RRT siekia, kad būtų sudarytos sąlygos veiksmingos konkurencijos elektroninių ryšių srityje egzistavimui bei plėtrai ir sąlygos, užkertančios kelią ūkio subjektams piktnaudžiauti savo įtaka atitinkamoje rinkoje. Veiksmingos konkurencijos užtikrinimas yra vienas iš principų, kuriuo grindžiamas elektroninių ryšių veiklos reguliavimas (ERĮ 2 straipsnio 1 dalis). Operatoriai, vykdydami elektroninių ryšių veiklą ir priimdami sprendimus, privalo vadovautis ne vien tik komercinio naudingumo interesu, bet taip pat veikti tokiu būdu, kad būtų užtikrinta veiksminga konkurencija ir nebūtų tiesiogiai ar netiesiogiai diskriminuojami kiti operatoriai, bei būtų atsižvelgiama į galutinių paslaugų gavėjų interesus ir teisėtus lūkesčius.

(38) Įsakymu atsakovė Telia Lietuva, AB, buvo pripažinta ūkio subjektu, turinčiu didelę įtaką Rinkoje. Įsakymo 4.1 papunktyje atsakovei nustatytas įpareigojimas suteikti prieigą, pagal kurį atsakovė: privalo suteikti DCP (ir susijusias priemones) bet kuriame prisijungimo prie ūkio subjekto Telia Lietuva, AB, tinklo taške, iš kurio būtų sudaryta galimybė ūkio subjektui teikti mažmenines elektroninių ryšių paslaugas savo galutiniams paslaugų gavėjams visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, išskyrus Šiaulių miesto savivaldybės ir Visagino savivaldybės teritorijas (Įsakymo 4.1.1 papunktis); privalo sąžiningai derėtis su ūkio subjektais, prašančiais suteikti DCP (ir susijusias priemones) (Įsakymo 4.1.2 papunktis); gali atsisakyti suteikti DCP (ir susijusias priemones),

⁴ Įsakymu atsakovė nėra pripažinta ūkio subjektu, turinčiu didelę įtaką Rinkoje Šiaulių miesto savivaldybėje ir Visagino savivaldybėje ir atitinkami šiose savivaldybėse atsakovė neturi įpareigojimo suteikti DCP.

vienašališkai sustabdyti jos teikimą ar ją nutraukti tiktais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant TG nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą, jei teisės aktai nenumato kitaip (Įsakymo 4.1.9 papunktis).

(39) Kaip nurodyta 2019 m. Didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams rinkos tyrimo ataskaitos⁵ 4.2.1 skyriuje, įpareigojimu suteikti prieigą siekiama apriboti asmens galimybes atsisakyti suteikti konkrečias paslaugas (arba jas nutraukti), naudojamas teikti mažmeninėms elektroninių ryšių paslaugoms, ir tokiais veiksmais riboti konkurenciją mažmeninių elektroninių ryšių paslaugų rinkose.

(40) Įsakymo 3 punktu atsakovei buvo paliktas galioti visa apimtimi RRT direktoriaus 2016 m. kovo 1 d. įsakymu Nr. 1V-261 „Dėl ūkio subjekto TEO LT, AB, turinčio didelę įtaką Didmeninės centrinės prieigos fiksuotoje vietoje masinės rinkos produktams rinkoje“ 3.3 papunktyje nustatytas skaidrumo įpareigojimas, kurį vykdydama atsakovė savo tinklalapyje viešai skelbia Standartinį pasiūlymą. Pagal ERĮ 3 straipsnio 71 dalį, „Standartinis pasiūlymas – šiame įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis įpareigoto ūkio subjekto skelbiamos sąlygos, kuriomis jis įsipareigoja suteikti prieigą, įskaitant viešųjų elektroninių ryšių tinklų sujungimą, bet kuriam to pageidaujančiam ūkio subjektui“. Standartiniame pasiūlyme operatoriai, norintys pirkti DCP paslaugą, gali susipažinti su standartinėmis DCP teikimo sąlygomis bei kreipęsi į atsakovę sudaryti sutartį dėl DCP paslaugų gavimo.

(41) Atsakovei, kaip ūkio subjektui, pripažintam turinčiu didelę įtaką Rinkoje, taikomi ir Prieigos taisyklių nustatyti reikalavimai. Prieigos taisyklių 16 punktas numato, kad įpareigotas operatorius „privalo suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas Standartiniame pasiūlyme nustatytomis sąlygomis. Teikėjas gali atsisakyti suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas tik tais atvejais, kai tai yra pagrįsta objektyviais kriterijais, įskaitant techninių galimybių nebuvimą arba būtinybę užtikrinti tinklo vientisumą. Įrodinėjimo našta, jog atitinkama Standartiniame pasiūlyme nurodyta paslauga negali būti suteikta, tenka teikėjui“, o Prieigos taisyklių 17 punkte yra numatyta, kad „Jei teikėjas atsisako ar vėluoja suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas, motyvuodamas tokį savo atsisakymą ar vėlavimą techninių galimybių nebuvimu, jis privalo pateikti gavėjui išsamų paaiškinimą dėl atsisakymo ar vėlavimo priežasčių ir nurodyti tikslų terminą, kuriam pasibaigus teikėjas galėtų Prašymą patenkinti. Jei teikėjas atsisako teikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas dėl kitų objektyvių kriterijų pagal Taisyklių 16 punktą, jis papildomai privalo nurodyti sąlygas, kurias gavėjui įvykdžius, teikėjas galėtų Prašymą patenkinti.“

(42) Pagal tarp ginčo šalių sudarytą Sutartį, „Telia pagal Sutartyje ir jos prieduose nustatytą tvarką Operatoriui teikia Sutarties 7 punkte išvardintas didmeninės plačiajuosčio ryšio prieigos paslaugas (toliau – prieigos paslaugos arba Paslaugos), kurioms Operatorius Sutarties prieduose nustatyta tvarka pateikia paklausimus, užsakymus. Visi išvardinti dokumentai, išskyrus paklausimus, užsakymus yra pridedami prie Sutarties“ (Sutarties 1 punktas), „Sutarties 7 punkte išvardintos prieigos paslaugos gali būti teikiamos tiek, kiek Telia turimi tinklo resursai leidžia tą daryti. Paslaugos teikiamos pasirašius Sutartį, atitinkamą/-us Sutarties priedą/-us bei pateikus atitinkamą/us užsakymą/-us“ (Sutarties 2 punktas). Sutarties 6 punkto lentelės 10 eilutėje nurodyta, kad „Paklausimas yra Telia nustatytos formos prašymas ištirti konkrečios prieigos paslaugos teikimo technines galimybes“, o „Paslaugos užsakymas – Telia nustatytos formos prašymas suteikti konkrečią prieigos paslaugą“ (Sutarties 6 punkto lentelės 11 eilutė).

(43) Sutarties 2 priedo 9 punkte nurodyta, kad „Kiekvienai naujai Plačiajuosčio ryšio prieigos ADSL, FTTx, VDSL paslaugai gauti, skirtingam Galutiniam paslaugų gavėjui, pildomas atskiras Paklausimas dėl techninių galimybių tyrimo“, o pagal 12 punktą „Operatorius, gavęs teigiamą techninių galimybių tyrimo atsakymą ir norėdamas gauti Plačiajuosčio ryšio prieigos ADSL, FTTx, VDSL paslaugą, užpildo ir pateikia Plačiajuosčio ryšio prieigos ADSL, FTTx, VDSL paslaugos

⁵ <https://www.rrt.lt/d/didmenines-centrines-prieigos-fiksuotoje-vietoje-masines-rinkos-produktams-rinka-3/>

elektroninės formos Paslaugos užsakymą. Elektronine forma pateiktas Paslaugos užsakymas laikomas pateiktu, kai Operatorius patvirtina šį Paslaugos užsakymą duodamas komandą įvesti Paslaugos užsakyme nurodytus duomenis į Telia duomenų bazę.“

Dėl ERJ nuostatų pažeidimo

(44) Ieškovė prašo pripažinti, kad atsakovė nepagrįstai atsisakydama suteikti DCP, pažeidė ERJ jai, kaip didelę įtaką Rinkoje turinčiam ūkio subjektui taikomus reikalavimus (ERJ 17 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktus).

(45) Taryba pažymi, kad ERJ 17 straipsnyje yra tik išvardinti įpareigojimai, kuriuos turi teisę nustatyti RRT ūkio subjektams, turintiems didelę įtaką atitinkamoje rinkoje, atlikusi elektroninių ryšių rinkos tyrimą, ir atitinkamai ERJ 18–22, 24, 25 straipsniuose yra detalizuojami galimi nustatyti įpareigojimai, kurie nustatomi RRT Tarybos sprendimu. Pabrėžtina, jog ERJ 17 straipsnyje numatyti įpareigojimai tiesiogiai jokių pareigų didelę įtaką rinkoje turinčiam ūkio subjektui (šiuo atveju atsakovei) nesukuria, atsižvelgiant į tai, dėl ieškovės reikalavimo pripažinti, kad atsakovė, atsisakydama suteikti DCP, pažeidė ERJ 17 straipsnio 1 dalies 2 ir 4 punktų ir 21 straipsnio nuostatas, Taryba nesprenžia.

Dėl techninių galimybių tyrimo

(46) Kaip nustatyta, ieškovė 2023 m. gruodžio – 2024 m. sausio mėn. kreipėsi į atsakovę su paklausimu dėl DCP suteikimo TG tyrimo (mažmeninių FTTx paslaugų perjungimų į DCP TG nurodytam Klientui). Darytina išvada, jog ieškovė kreipėsi į atsakovę su paklausimu (pagal Sutarties 2 priedo 9 punktą) ištirti konkrečios prieigos paslaugos (konkrečių taškų (adresų), nurodytų Prašymo Priede Nr. 3) teikimo TG, t. y. tik gavusi teigiamą TG tyrimo atsakymą, ieškovė turi teisę teikti Paslaugos užsakymą (pagal Sutarties 2 priedo 12 punktą) konkrečios prieigos paslaugai gauti. Kaip nustatyta, ieškovė kreipėsi į atsakovę su paklausimais dėl TG tyrimo dėl standartinės DCP suteikimo. Nustatyta, kad daugeliu atveju atsakovė pateikė ieškovei neigiamus atsakymus, nuroydama, kad „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“.

(47) Įvertinus ieškovės ir atsakovės procesiniuose dokumentuose išdėstytus argumentus darytina išvada, kad, pirma, ginčo šalys skirtingai traktuoja, kas yra TG suteikti DCP, antra, ginčo šalys skirtingai kvalifikuoja atsisakymo suteikti DCP aplinkybes/priežastis. Ieškovė teigia, kad šio ginčo atveju nėra jokių techninių kliūčių suteikti ieškovei DCP, jeigu analogiškas paslaugas atsakovė jau teikia Klientui. Atsakovės teigimu, ji TG atlieka ir atsakymą į TG tyrimą operatoriams teikia atsižvelgdama į faktinę situaciją ir negalėjo pateikti ieškovės ginčijamais atvejais teigiamo TG tyrimo atsakymo, jeigu DCP reikalingu resursu yra jau teikiamos paslaugos, t. y. mažmeninės interneto prieigos ir duomenų perdavimo paslaugos Klientui. T. y. ieškovė traktuoja TG buvimą, kaip infrastruktūros buvimą, o atsakovė – kaip tuo metu esantį laisvą resursą (skaidulą).

(48) Taryba pažymi, kad nei ERJ, nei Prieigos taisyklės, nei Įsakymas neapibrėžia, kas laikytina TG. Tačiau TG sąvoka apibrėžta Interneto prieigos paslaugų teikėjo keitimo tvarkos aprašo, patvirtinto RRT direktoriaus 2022 m. balandžio 8 d. įsakymu Nr. (1.9)1V-261, 3.3 papunktyje, kaip gavėjo⁶ ir (arba) perleidėjo⁷ techniniai pajėgumai, leidžiantys užtikrinti galutinio viešųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjo pageidaujamos interneto prieigos paslaugos teikimą. Taigi, darytina išvada, kad DCP atveju, TG turėtų būti suprantamos analogiškai – kaip atsakovės techniniai pajėgumai, leidžiantys užtikrinti DCP teikimą DCP prašančiam subjektui.

⁶ Interneto prieigos paslaugų teikėjas, kurio teikiama interneto prieigos paslauga pageidauja naudotis kito interneto prieigos paslaugų teikėjo galutinis viešųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjas (Aprašo 3.1 papunktis).

⁷ Interneto prieigos paslaugų teikėjas, kurio galutinis viešųjų elektroninių ryšių paslaugų gavėjas pageidauja naudotis kito interneto prieigos paslaugų teikėjo teikiama interneto prieigos paslauga (Aprašo 3.2 papunktis).

(49) Darytina išvada, kad nagrinėjamo ginčo atveju, ieškovei 2023 m. gruodžio – 2024 m. sausio mėn. pateikus paklausimus atsakovei, TG tyrimo metu atsakovė turėjo atlikti vertinimą, ar yra TG apskritai teikti nurodytų techninių parametrų DCP konkrečiais ieškovės nurodytais adresais. Tarybos vertinimu, TG negali būti suprantamos plečiamai kaip apskritai bet kokios sąlygos teikti DCP (šiuo atveju mažmeninių interneto ir duomenų perdavimo paslaugų teikimas Klientui). Darytina išvada, kad tik techninio pobūdžio aplinkybės, tokios kaip tinklo neturėjimas ar turėjimas tik konkrečios technologijos tinklo, kuris neleidžia teikti pageidaujama techninių savybių (pvz., spartos), DCP, yra pagrindas pripažinti, kad TG teikti DCP nėra. Taigi Taryba daro išvadą, kad tai, jog konkrečiu adresu yra teikiama aukštesnės kokybės paslauga (duomenų perdavimo), savaime nereiškia, kad nėra TG teikti DCP.

(50) Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta aukščiau, Taryba konstatuoja, jog atsakovei pačiai teikiant konkrečiais adresais Klientui mažmenines interneto prieigos ir duomenų perdavimo paslaugas, ieškovei kreipusis tais pačiais adresais, nepagrįstai nurodė, kad „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“. Darytina išvada, kad tais atvejais, kai konkrečiu adresu jau yra teikiama galutiniam gavėjui mažmeninė interneto prieigos paslauga, akivaizdu, kad TG (atsakovės tinklas/resursas/skaidula) teikti DCP taip pat yra.

Dėl Prieigos taisyklių 17 punkto reikalavimų

(51) Kaip minėta, iš Prašymo Priede Nr. 3 pateiktos informacijos matyti, kad į ieškovei pateikus paklausimus dėl TG tyrimo, siekiant teikti mažmenines interneto paslaugas Klientui, atsakovė daugeliu atveju nurodė, jog „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“.

(52) Pažymėtina, kad vadovaujantis Prieigos taisyklių 17 punktu, „Jei teikėjas atsisako ar vėluoja suteikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas, motyvuodamas tokį savo atsisakymą ar vėlavimą techninių galimybių nebuvimu, jis privalo pateikti gavėjui išsamų paaiškinimą dėl atsisakymo ar vėlavimo priežasčių ir nurodyti tikslų terminą, kuriam pasibaigus teikėjas galėtų Prašymą patenkinti. Jei teikėjas atsisako teikti gavėjui Standartiniame pasiūlyme nurodytas paslaugas dėl kitų objektyvių kriterijų pagal Taisyklių 16 punktą, jis papildomai privalo nurodyti sąlygas, kurias gavėjui įvykdžius, teikėjas galėtų Prašymą patenkinti.“

(53) Ieškovės teigimu, atsakovė teikdama neigiamus atsakymus ieškovei dėl TG vertinimo nesilaikė pareigos išsamiai paaiškinti, kodėl konkrečiu atveju TG suteikti DCP nėra, o tik apsiribojo konstatavimu, kad TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas. Atsakovė nesutinka, kad ji nemotyvuoja savo atsakymų dėl TG nebuvimo, nes, pasak atsakovės, tiek TG užsakymo formoje, tiek ir atsakovės interneto svetainėje kartu su Standartiniu pasiūlymu skelbiamoje DCP teikimo tvarkoje labai aiškiai ir nedviprasmiškai nurodoma, jog DCP paslaugų perjungimo iš vieno operatoriaus kitam atveju turi būti atlaisvinti tinklo resursai, galutiniam klientui pateikiant prašymą nutraukti paslaugas. Apie tokį paslaugų atsisakymo būtinumą atsakovė daugelį metų skelbia savitarnos svetainėje ir ieškovei ši informacija yra žinoma, nes matoma pildant kiekvieną užsakymą.

(54) Taryba, įvertinusi ieškovės ginčijamais atvejais atsakovės pateiktuose atsakymuose dėl neigiamų TG nurodytą priežastį „<...>, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“, konstatuoja, kad atsakovė nesilaikė Prieigos taisyklių 17 punkto nuostatų, kurios reikalauja pateikti gavėjui (šiuo atveju ieškovei) išsamų paaiškinimą dėl atsisakymo priežasčių ir nurodyti sąlygas, kurias įvykdžius prieiga galėtų būti suteikta, ir taip nebesuteikė ieškovei galimybės gauti DCP, kurią šiuo atveju pati sau teikė atsakovė teikdama mažmenines paslaugas Klientui.

Dėl atsakovės atsisakymo suteikti DCP

(55) Ieškovė teigia, jog atsakovė nepagrįstai atsisakė suteikti DCP ieškovei nurodydama, kad DCP reikalingas resursas yra šiuo metu naudojamas dviejų paslaugų (interneto ir duomenų perdavimo) teikimui, todėl negali būti naudojamas tik vienai paslaugai, dėl kurios ieškovė pateikė užklausa, t. y. interneto paslaugoms, teikti. Ieškovės teigimu, toks atsakovės veiksmas, atsisakant suteikti DCP ieškovei analogiškų paslaugų, kaip Klientui jau teikia pati atsakovė, teikimui yra technologiškai nepaaiškinamas, kadangi pati atsakovė Klientui teikia interneto paslaugas. Atsakovė nesutinka su ieškovės pozicija, nurodydama, kad ji gali suteikti DCP paslaugą tik esant pakankamiems tinklo pajėgumams, t. y. tol, kol atsakovė nėra gavusi atsakovės linija (skaidula) teikiamų paslaugų gavėjo konkrečiau atitinkamų paslaugų (visų) atsisakymo prašymo ir objektyviai nežino galimo paslaugų atsisakymo faktinės datos ir apimties, ji neturi pagrindo kitaip įvertinti linijos (skaidulos) TG statusą, kaip neigiamą.

(56) DCP suteikimo tvarkoje nustatyta, kad DCP perjungimas yra galimas: iš Telia Lietuva, AB, teikiamos interneto prieigos paslaugos; iš kitam operatoriui teikiamos DCP paslaugos (24 punktas), o Telia Lietuva, AB, teikiamų aukštos kokybės ar kitų duomenų perdavimo sprendimų paslaugų į DCP paslaugą perjungimas nėra galimas. Norint, kad būtų suteikta DCP paslauga klientui, kuriam esama linija yra teikiamos kitos paslaugos (pvz., L2 ir pan.), visų pirma turi būti atjungtos teikiamos paslaugos, o tik po to pildomas užsakymas DCP paslaugos TG tyrimui (25 punktas); DCP paslaugų perjungimo iš vieno operatoriaus kitam atveju, kad suteikti DCP paslaugas naujam teikėjui, reikalinga atlaisvinti tinklo resursus. Operatorius, gavęs galutinio kliento prašymą nutraukti paslaugas, turi užpildyti DCP paslaugos atjungimą Web Agentų puslapyje. Tik esant teikiamų paslaugų atjungimo užsakymui galimas jų perjungimas naujam operatoriui. Galutinių klientų užsakymų valdymo, laiko susiderinimo ir kitus klausimus operatoriai sprendžia tarpusavyje (26 punktas).

(57) Iš ginčo nagrinėjimo medžiagos matyti, kad atsakovės sprendimas atsisakyti suteikti ieškovei DCP ieškovės ginčijamais atvejais yra susijęs su tuo, kad šiais atvejais atsakovė pati teikė mažmeninių paslaugų (interneto ir duomenų perdavimo) rinkinį ir ji nėra gavusi Kliento prašymo atsisakyti atsakovės paslaugų. Kaip konstatuota aukščiau, tais atvejais, kai konkrečiu adresu jau yra teikiamos galutiniam gavėjui mažmeninės paslaugos, akivaizdu, kad TG teikti DCP taip pat yra. Kaip jau minėta, Tarybos vertinimu, tai, kad konkrečiu adresu yra teikiama aukštesnės kokybės paslauga, savaime nereiškia, kad nėra TG teikti DCP ir kad atsisakymas suteikti DCP yra paremtas objektyviais kriterijais, kad yra aiškios sąlygos, kada ir kaip operatorius galėtų gauti DCP.

(58) Taryba pažymi, kad Klientas kaip galutinis paslaugų gavėjas turi turėti galimybę keisti tiek paslaugų apimtį, kokybinius parametrus, tiek ir patį šių paslaugų teikėją. Todėl atsakovė, remdamasi savo patvirtintos DCP teikimo tvarkos 24–26 punktų nuostatomis, nustatydama reikalavimą pateikti galutinio paslaugų gavėjo atsisakymą nuo jam šiuo metu teikiamų paslaugų, sukūrė kliūtis ieškovei gauti informaciją apie TG konkrečiais adresais gauti DCP.

(59) Vadovaudamasi Įsakymo 4.1.9 papunkčiu ir Prieigos taisyklių 16 punktu, atsakovė gali atsisakyti suteikti DCP konkrečiu adresu remdamasi kitais objektyviais kriterijais, ne vien dėl objektyvaus TG nebuvimo (tinklo nebuvimo konkrečiu adresu) ar prieigos užtikrinti tinklo vientisumą. Tačiau kitos objektyvios aplinkybės, dėl kurių galima atsisakyti suteikti konkrečią prieigą, kaip šio ginčo atveju pačios atsakovės mažmeninių interneto prieigos ir duomenų perdavimo paslaugų teikimas, Klientui nėra pagrindas teikti atsakymą „TG nėra“ ieškovei pateikus paklausimą dėl TG tyrimo. Apibendrinusi kas išdėstyta aukščiau, Taryba konstatuoja, kad ginčo atveju atsakovės nurodyta atsisakymo suteikti DCP priežastis (resurso užimtumas kitomis paslaugomis) negali būti laikoma paremta objektyviais kriterijais, kurie atimtų galimybę ieškovei ir jos potencialiam Klientui tartis dėl galutinių paslaugų teikimo sąlygų. Dėl šios priežasties ginčijami atvejai, kai atsakovė netenkino ieškovės DCP prašymų remdamasi TG nebuvimo pagrindu, „nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu“, nors tie atvejai nebuvo susiję su techniniais atsakovės tinklo aspektais, laikytini atsakovės Įsakymo 4.1 papunkčiu nustatyto

įpareigojimo suteikti prieigą netinkamu vykdymu, nes jų vertinimas buvo grindžiamas netinkamais kriterijais.

(60) Konstatuotina, kad atsakovė, atsisakiusi suteikti DCP ieškovei jos prašomuose taškuose ir nepateikusi aiškios informacijos apie DCP suteikimo sąlygas (formaliai nurodant, kad perjungimas negalimas), nesilaikė Įsakymo 4.1 papunkčiu nustatyto įpareigojimo suteikti prieigą ir Prieigos taisyklių 17 punkto, nes nepagrįstai nurodė, kad šiais atvejais nėra TG teikti DCP ir, pripažinusi nurodytas aplinkybes kaip kitus objektyvius kriterijus, nepateikė (nenurodė) ieškovei visų sąlygų, kurioms esant atsakovė galėtų teikti DCP ieškovei Prašymo Priede Nr. 3 nurodytais ginčijamais atvejais, dėl kurių atsakovė pateikė neigiamus TG tyrimo atsakymus, nurodydama, kad „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“, ir užkirto kelią ieškovei pateikti DCP užsakymus, siekiant teikti mažmenines interneto paslaugas Klientui naudojantis DCP, kuria naudojantis paklausimų metu pati atsakovė teikė Klientui mažmenines paslaugas.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

(61) Ieškovė 2024 m. liepos 8 d. raštu pateikė prašymą iš atsakovės ieškovės naudai atlyginti jos sumokėtą užmokesį už ginčo nagrinėjimą (t. y. 274,27 Eur) ir iš atsakovės ieškovės naudai priteisti iš viso 7 157,60 su PVM Eur patirtų ginčo nagrinėjimo išlaidų.

(62) Pagal ERĮ 34 straipsnio 4 dalį, šalies, kurios naudai priimtas RRT sprendimas, prašymu RRT, priimdama sprendimą dėl ginčo, gali įpareigoti kitą šalį atlyginti laimėjusios šalies išlaidas, susijusias su ginčo nagrinėjimu. Šiuo atveju *mutatis mutandis* taikomos Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – CPK) 93 straipsnio 1 ir 2 dalys. Šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, taip pat turi teisę į išlaidų atlyginimą už advokato ar advokato padėjėjo pagalbos apmokėjimą, *mutatis mutandis* pagal CPK 98 straipsnio nuostatas.

(63) CPK 98 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad dėl išlaidų advokato (advokato padėjėjo) pagalbai apmokėti priteisimo to pageidaujanti šalis turi teismui raštu pateikti prašymą su išlaidų apskaičiavimu ir pagrindu. CPK 98 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šalies išlaidos, susijusios su advokato ar advokato padėjėjo pagalba, atsižvelgiant į konkrečios bylos sudėtingumą ir advokato ar advokato padėjėjo darbo ir laiko sąnaudas, yra priteisiamos ne didesnės, kaip yra nustatyta teisingumo ministro kartu su Lietuvos advokatų tarybos pirmininku patvirtintose rekomendacijose dėl užmokesčio dydžio. Šiuo metu galiojančios rekomendacijos yra patvirtintos Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu ir teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 „Dėl Rekomendacijų dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio patvirtinimo“ (toliau – Rekomendacijos). Kasacinio teismo praktikoje pasisakoma, kad „teismas, taikydamas CPK 88 straipsnį, pagal realumo, būtinumo ir pagrįstumo kriterijus sprendžia, ar šalis turėjo bylinėjimosi išlaidų, ar jos turi būti apmokamos, o pagal CPK 98 straipsnio 2 dalį – ar advokatui už teisinę pagalbą civilinėje byloje visa asmens sumokėta suma pripažįstama bylinėjimosi išlaidomis ir jos turi būti atlyginamos. <...> Spręsdamas dėl jų dydžio teismas turi vadovautis CPK 98 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgti į: 1) Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) nurodytus maksimalius dydžius bei šiame teisės akte nurodytus kriterijus; 2) bylos sudėtingumą; 3) advokato darbo ir laiko sąnaudas“ (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2008 m. spalio 28 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-533/2008; Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2020 m. birželio 17 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-200-248/2020).

(64) Vadovaujantis Rekomendacijų 7 punktu, rekomenduojami priteistini užmokesčio už advokato civilinėse bylose teikiamas teises paslaugas maksimalūs dydžiai apskaičiuojami taikant

nustatytus koeficientus, kurių pagrindu imamas Lietuvos statistikos departamento⁸ skelbiamas užpraėjusio ketvirčio vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių). Rekomendacijų 8.1 papunktis nustato, kad už šias advokato teikiamas teisines paslaugas rekomenduojami priteistini maksimalūs užmokesčio dydžiai: 8.1. už pareiškimą spręsti ginčą ne teisme, jeigu toliau byla nagrinėjama teisme – 0,3; 8.17. už kitų, nei nurodyta šių rekomendacijų 8.16 punkte, dokumentų, susijusių su atstovavimu bylų procese, parengimą (išskyrus dokumentus, kuriais šalinami procesinių dokumentų trūkumai) – 0,1; 8.19. už vieną teisinių konsultacijų, atstovavimo teisme, pasirengimo teismo ar parengiamajam posėdžiui valandą, dalyvavimo derybose dėl taikos sutarties sudarymo valandą ar asmens atstovavimo ikiteisminėse ginčų sprendimo institucijose, jeigu tas pats ginčas vėliau tapo teisiniu, valandą – 0,1.

(65) Ieškovė RRT pateikė: PVM sąskaitas faktūras Nr. 1306/24LT, 1931/24LT, 2848/24LT, kurios yra apmokėtos – tai patvirtina teikiamos mokėjimo pavidimų kopijos (šio prašymo Priedas Nr. 4). Taip pat pažymėjo, kad teikiama PVM sąskaita faktūra Nr. 3544/24LT buvo išrašyta 2024 m. birželio 20 d., o jos apmokėjimo terminas sueina 2024 m. liepos 20 d., tad ši sąskaita šiuo metu nėra apmokėta. Tačiau, vadovaujantis naujausia kasacinio teismo praktika⁹, šios sąskaitos apmokėjimas neužkerta kelio ieškovei prašyti ginčo nagrinėjimo išlaidų (nurodytų sąskaitoje) atlyginimo, kadangi šias išlaidas ieškovė yra įsipareigojusi patirti ir patirs ateityje, t. y. būtent per sąskaitoje nustatytą atsiskaitymo terminą. Ieškovė 2024 m. liepos 8 d. raštu nurodė, kad buvo parengti procesiniai dokumentai ir atlikti šie veiksmai: 2024 m. kovo 19 d. Prašymo dėl ginčo nagrinėjimo RRT rengimas; 2024 m. balandžio 10 d. Telia Lietuva, AB, atsiliepimo analizė; 2024 m. gegužės 3 d. papildomų paaiškinimų rengimas; 2024 m. gegužės 27 d. Telia Lietuva, AB, papildomų paaiškinimų analizė; 2024 m. birželio 27 d. papildomų paaiškinimų rengimas; 2024 m. liepos 8 d. pasirengimas ginčo nagrinėjimo posėdžiui RRT; 2024 m. liepos 8 d. prašymo dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo rengimas.

(66) Valstybės duomenų agentūros skelbiamas užpraėjusio ketvirčio (2023 metų III ketvirčio) vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) – 2018,20 Eur. Taigi vadovaujantis Rekomendacijų 8.1 papunkčiu, už 2024 m. kovo 19 d. Prašymo rengimą maksimalus užmokesčio dydis neturėtų viršyti 605,46 Eur (2018,20 Eur×0,3). Valstybės duomenų agentūros skelbiamas užpraėjusio ketvirčio (2023 metų IV ketvirčio) vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) – 2110,30 Eur. Taigi vadovaujantis Rekomendacijų 8.17 ir 8.19 papunkčiais, už 2024 m. balandžio 10 d. atsakovės atsiliepimo analizę, 2024 m. gegužės 3 d. papildomų paaiškinimų rengimą, 2024 m. gegužės 27 d. atsakovės papildomų paaiškinimų analizę ir 2024 m. birželio 27 d. papildomų paaiškinimų rengimą maksimalus užmokesčio dydis neturėtų viršyti 844,12 Eur (2110,30 Eur×0,1×4). Valstybės duomenų agentūros skelbiamas užpraėjusio ketvirčio (2024 metų I ketvirčio) vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis šalies ūkyje (be individualių įmonių) – 2161,00 Eur. Taigi vadovaujantis Rekomendacijų 8.17 ir 8.19 papunkčiais, už 2024 m. liepos 8 d. pasirengimą ginčo nagrinėjimo posėdžiui RRT ir 2024 m. liepos 8 d. prašymo dėl bylinėjimosi išlaidų atlyginimo rengimą maksimalus užmokesčio dydis neturėtų viršyti 432,20 Eur (2161,00 Eur×0,1×2). Taigi bendra suma už suteiktas atstovavimo paslaugas, vadovaujantis Rekomendacijų 8,1, 8.17 ir 8.19 papunkčiais, sudaro 1881,78 Eur (605,46+844,12+432,20). Atsižvelgiant į tai, kad ieškovės patirtos atstovavimo išlaidos viršija Rekomendacijų 8.1 papunktyje nustatytą dydį, ieškovės naudai iš atsakovės galėtų būti priteista ne didesnė kaip 1881,78 Eur ieškovės atstovavimo išlaidų suma skaičiuojant proporcingai patenkintiems ieškovės reikalavimams.

(67) Ieškovė taip pat prašo iš atsakovės ieškovės naudai priteisti 274,27 Eur dydžio užmokestį, sumokėtą už ginčo nagrinėjimą RRT. Atsižvelgdama į pateiktus įrodymus, ir į tai, kad ieškovės reikalavimai tenkinami, Taryba konstatuoja, kad ieškovei iš atsakovės proporcingai patenkintiems ieškovės reikalavimams atlyginti priteistina visa ieškovės sumokėto 274,27 Eur užmokesčio už ginčo nagrinėjimą suma, t. y. 274,27 Eur ir pagal Rekomendacijų 8.1, 8.17 ir 8.19

⁸ Dabar Valstybės duomenų agentūra.

⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo išplėstinės teisėjų kolegijos 2024 m. balandžio 19 d. nutartis c. b. Nr. 3K-7-50-313/2024.

papunkčius apskaičiuota maksimali 1881,78 Eur suma už atstovavimo ieškovei paslaugas. Iš viso iš atsakovės ieškovės naudai priteistina 2156,05 Eur bylinėjimosi išlaidų.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 34 straipsnio 1 ir 4 dalimis, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 93 straipsnio 2 dalimi, 98 straipsniu,

Taryba n u t a r i a:

1. Tenkinti ieškovės UAB „Bitė Lietuva“ 2024 m. kovo 19 d. prašymą ir:

1.1. pripažinti, kad atsakovė Telia Lietuva, AB, nepagrįstai 2024 m. prašymo Priede Nr. 3, nurodytais atvejais pateikė neigiamą techninių galimybių tyrimo atsakymą nurodydama, kad „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“;

1.2. pripažinti, kad atsakovė Telia Lietuva, AB, pažeidė Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2019 m. liepos 19 d. įsakymo Nr. 1V – 766 „Dėl ūkio subjekto Telia Lietuva, AB, turinčio didelę įtaką Didmeninėje centrinės prieigos masinės rinkos produktams rinkoje“ 4.1.1 papunkčiu nustatytą įpareigojimą suteikti prieigą;

1.3. pripažinti, kad atsakovė Telia Lietuva, AB, pažeidė Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos direktoriaus 2011 m. spalio 10 d. įsakymu Nr. 1V-960 „Dėl Prieigos, įskaitant tinklų sujungimą, suteikimo ir teikimo taisyklių patvirtinimo“, 17 punktą;

1.4. įpareigoti atsakovę Telia Lietuva, AB, nurodyti konkrečias sąlygas ieškovei UAB „Bitė Lietuva“ gauti didmeninę centrinę prieigą visais atvejais, nurodytais 2024 m. kovo 19 d. prašymo Priede Nr. 3, prie kurių nurodytas atsakymas, kad „TG nėra, nes interneto prieiga teikiama kartu su duomenų perdavimo sprendimu tuo pačiu resursu, perjungimas negalimas“.

2. Priteisti iš atsakovės Telia Lietuva, AB, ieškovės UAB „Bitė Lietuva“ naudai 2156,05 Eur (du tūkstančius šimtą penkiasdešimt šešis Eur ir 5 ct) bylinėjimosi išlaidų.

Ginčo šalys per 14 dienų nuo šio nutarimo priėmimo dienos turi teisę kreiptis tiesiogiai į Vilniaus apygardos teismą ir prašyti nagrinėti jų ginčą iš esmės. Tokiu atveju ginčo šalių procesinė padėtis nesikeičia.

Įsiteisėjęs Tarybos nutarimas yra vykdomasis dokumentas. Jeigu šis nutarimas neįvykdomas, jis gali būti priverstinai vykdomas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka.

Tarybos pirmininko pavaduotojas,
pavarduojantis Tarybos pirmininką

Darius Kuliešius